

VOINTA POPULULUI

On. „Palatul Cultural” pentru Bibliotecă
Arad

ABONAMENTUL:

Pe un an . . . . . 160 Lei.
Pe jumătate an . . . . . 80 Lei.
Pe trei luni . . . . . 40 Lei.

◆ ORGAN OFICIAL AL „FASCIEI NAȚIONALE ROMÂNE” ◆
APARE ÎN FIECARE DUMINECĂ SUB CONDUCEREA UNUI COMITET.

REDACTORIA: Strada . . . . . Numărul 6

Misiunea mondială a fascismului.

Intr'un recent articol al ziarului „Popolo d'Italia”, dl Orano scriind despre „Europa fascistă” a viitorului apropiat, scoate în relief aspectul esențial al fascismului; fenomen politic, spiritual și social, de origine latină și italiană, dar de dezvoltare și importanță mondială.

Din partea noastră, am depus întotdeauna toate eforturile pentru a desvolta în elita fascismului o conștiință sigură și clară a puternicei misiuni revoluționare și restauratoare în timpul, când ne chiamă istoria mai întâi în Italia, apoi în Europa și în lumea întreagă. Concepțiuni, cari nu sunt tocmai identice cu schemele naționalismului modern, care se pot pune însă ușor în concordanță cu tradițiile mari și strălucite ale trecutului nostru imperial. Concepțiune, de altfel mult mai reală decât misticismul ei aparent și mult mai bogată în scopurile ei naționale, decât să poată reprezenta teoria izolării, profesată fără rațiune ca „egoism sacru” de toți aceia, cari privesc cu sfidare ostilă partidele, cari în streinătate se inspiră din fascism și se străduiesc a-l urma.

Pe cât eu știu însă, în politică nu sunt în vigoare „drepturile autorului” și nimeni nu s'a gândit la garantarea proprietății exclusive a ideilor, aplicând eticheta „reproducerea interzisă”!

Ba chiar din contră, trebuie să fim mândri, că ne urmează o „clientelă spirituală” numeroasă de pe toată suprafața pământului.

Contactul continuu și ușor între națiuni atât pe tărâmul cultural, cât și pe cel economic, nu ne lasă să ne închidem — precum ar dori unii — în instituțiile noastre particulare, ca între ziduri chinezești.

Pretențiunea de a ne bucura singuri de beneficiile ordinii, într-o lume desorganizată și coruptă se poate compara cu aceea de a rămâne sănătoși și imuni față de epidemie în mijlocul mulțimei contaminate.

Și nu e adevărat crezul machiavelic, că vecinii pierduți în luptele politice sunt slabi și deci prada ușoară a celor tari.

În realitate, un vecin, chiar și slab, dar zdruncinat de demagogie, reprezintă prin pilda sa disolvantă, prezintă un pericol cu mult mai grav, decât acela ce derivă dela un concurent sănătos și amenințător, care constrângându-se a-se întări și înarma, exercită în definitiv o influență bună asupra vieții noastre interioare.

Pe de altă parte legea insurprimabilă a expansiunii și imperialistică, ce regulează toate relațiunile între popoare, este aceeași atât în domeniul spiritual, cât și în domeniul bunurilor materiale. Atât ideile cât și popoarele, nu pot evita alternativa: *expansiunea ori moartea*.

Azi fascismului, de nu vrea să treacă de un episod scurt, trebuie să se afirme în afară de granițe.

În mod spontan chiar, în multe țări din Europa s'au organizat deja mișcări politice în stil fascist, decise să combată cu aceleași metode aceleași rele și aceiași adversari.

În felul acesta s'au organizat și se organizează mișcări în România, Polonia, Belgia, în diferite state ale Reichului, în Anglia. Acelaș lucru se întâmplă prin necesitatea circumstanțelor în Franța: mișcarea „Action Francaise”, careia se aliază acum gărzile cetățenești de rezistență antibolșevică, nu e altceva, decât fascism puternic.

Dictatura lui Primo de Rivera în Spania, are caracterul expres fascist.

Toate acestea înseamnă, că constituirea unui front unic internațional de dreapta, sau mai exact, *reacționar*, opus coaliției din stânga, ce există și operează în toată lumea, e deja în marș.

E vorba numai de a îndrepta încă mai mult spre fascism (ce se identifică deocamdată cu Italia) toate forțele deja existente, favorizând în mod sistematic toate mișcările antidemocratice și autoritare, în orice fel și ori unde s'ar manifesta ele. Aceasta însă, fără a părăsi principiul, de a nu interveni în afacerile interne a vecinilor.

Din Roma, capitala Europei mediterane, trebuie să pornească cuvântul de ordine a civilizației refnoite, conform tradițiilor nemuritoare a străbunilor, în ierarhie și armonie.

Roma. A. A. Monti.

Limba germană și ungă oprită în birourile statului. Guvernul iugoslav printr'o ordonanță interzice cu desăvârșire vorbirea limbii ungare și germane în birourile statului, fie de către funcționari fie de către particulari.

Această măsură vizează în special ținuturile de peste Dunăre.

La noi nici nu s'ar putea gândi omul la un astfel de ordin, că atunci ar fi lipsiți chiar și mulți funcționari români de plăcerea deosebită ce o au vorbind chiar ei între ei limbi străine.

Aradul românesc, ca centru istoric, politic și cultural.

Un articol recent al d-lui profesor universitar
Dr. Onisifor Ghibu.

Domnul, Dr. Onisifor Ghibu, se ocupă într'un articol, despre orașul nostru cu istorica lui școală normală confesională, — cel mai vechiu monument istoric de cultură românească, din întreaga Românie-Mare.

Reținem deocamdată pasagiile următoare:

Cunosc Aradul de mai bine de cincisprezece ani. L'am văzut întâia oară la 1909, când mă întorceam din Germania, după terminarea studiilor mele universitare, și când țineam să întorc vizita pe care mi-o făcuse în vara acestui an, merituosul pedagog dr. P. Pipoș, la Jena, la cursurile de vară ale profesorului W. Rein.

Orașul mi-a impus prin largă lui croială modernă, prin clădirile și monumentele lui mari, prin ordine și curățenie, în schimb m'a izbit prin caracterul lui cu totul unguresc, deși era într'un ținut curat românesc.

L'am revăzut, după aceasta de numărâte ori: la 1910, când sub presidenția actualului episcop al Orăzii mari, care pe atunci era directorul seminarului aradan, am lucrat, cu alți oameni de școală la alcătuirea ultimului plan de învățământ pentru școlile confesionale române din Ardeal, cari trebuiau cu orice chip salvate de maghiarizare; la 1911, pe timpul luptelor dintre „Tribuna” și „Românul”, la 1912, pe când eram membru în comitetul de redacție al celor două organe, fuzionate sub numele celui din urmă; la 1913, la înmormântarea neohositolui bărbat de școală dr. P. Pipoș, precum și de alte câteva ori încă, înainte de războiu, și apoi după Unire.

Totuși, niciodată, par'că nu mi-am dat seama atât de exact de ceea ce reprezintă marele oraș de pe tărâmul Mureșului ca cu ultimul prilej, când din însărcinarea *Extensiunii universitare din Cluj* mă duceam, la 11 Decembrie 1924, să vorbesc acolo despre un mare dascăl aradan de acum 100 de ani și anume despre *C. Diaconovici-Loga*.

Drumul, destul de lung, dela Cluj la Arad, a fost un bun prilej pentru a-mi reaminti o serie întreagă de momente din trecutul românesc al Aradului. Mi s'au desemnat astfel, clar în minte câteva epoci destul de distincte ale acestui trecut plin de zbucium, de glorie și de învățăminte. Mi-au trecut astfel pe dinaintea ochilor mei suflători mai întâi situația culturală din veacul al XVIII-lea, când la 1745, se așezară în Arad, și înființară acolo un liceu, călugării minoriti cu gândul de a câștiga pentru catolicism părțile aradene, „căzute în schismă și erzie” (*in partibus illis haeresis et schismate refertis*). Dar cât de zadarnică fu siliința lor! Dornic de lumină și de cultură, poporul nostru și-a trimis la liceul catolic copiii, dar ei nici nu s'au catolizat, nici nu s'au germanizat, nici nu s'au maghiarizat, ci, prin admirabilul instinct național, care le-a lipsit cu desăvârșire de pildă șvabilor din Banat, s'au cultivat chiar și în mediu străin, în sens național. La 1822 găsim nu mai puțin de 54 elevi români de-ai acestui liceu, „prenumărați” la *Gramatica* lui C. Diaconovici-Loga, care nu era o simplă gramatică, ci era o manifestare de irentism românesc. Cu câțiva ani în urmă, la

1828, situația la liceul catolic devenise atât de „acută”, încât însuș directorul școlii cerea dela episcopul din Oradea ca să numească și un profesor „schismatic” (adică român) „deoarece institutul condus de director și de profesori-călugări fi înspăimântează pe copiii de naționalitate română dela cercetarea școlii”.

Cererea directorului nu s'a împlinit, ce e drept, dar nici românii nu și-au pierdut cumpătul: ei au mers înainte! Acum o sută de ani numărul elevilor români trecuse de o sută și el a rămas astfel până după tranșacțiune (1867), când, din cauza sistemului de maghiarizare cu totul autipatic, numărul acesta a început a scădea simțitor.

Garda catolică austro-ungurească n'a putut cliinti, așa dară, din loc românismul din porțile Aradului nici în curs de aproape două secole. Ea cel mult i-a încetinit evoluția.

Școala normală confesională din Arad.

În schimb, ce minunată fu acțiunea culturală a *Preparandiei* românești înființată în Arad la 1812 de guvernul austriac! Școala aceasta care funcționează și azi este cea mai veche școală normală românească din întreaga Românie-Mare.

Ce temelie solidă avu, ditru'nceput acest focar de lumină! Lipsită, ce e drept, de un local corespunzător și de o înzestrare didactică modernă nouă „preparandiei” avu, în schimb, profesori admirabili. Din primul an ea avu pe marele *D. Tichindeal*, pe *Diaconovici Loga*, pe *Iosif Jorgovici*, care era doctor în filozofie și pe pedagogul *Ion Mihul*, — toți nu numai oameni de carte, ci și oameni de inimă, din stofă de adevărați apostoli. Acești oameni făcuseră în scurtă vreme din școala lor, cel mai luminos centru de cultură națională, ale cărui raze pătrunseseră în tot cuprinsul românimei. Cu drept cuvânt putu spune despre ea *A. Papiu-Illarian* că „ei trebuie să i se mulțumească cultura românilor din fosta Ungarie”.

Ce a însemnat, în adevăr această școală pentru renașterea noastră națională, o putem vedea nu numai din rezultatele faptice pe cari le-a realizat pe terenul culturii și conștiinții naționale a întregii regiuni, ci și din aprecierile fără pereche de entuziaste ale unor oameni de valoare din trecutul nostru. Astfel d. e. *Damaschin Bojânce* care își închină cartea sa „*Dirigătorul bunei creștere spre îndreptarea multor părinți și bun folosul tinerimei române*”, apărută în 1836 la Buda, scrie la adresa acesteia preparandiei din Arad, următoarele cuvinte:

„*Nemărginit ar trebui să fu de așa sta a descria folosul carele din Tine, Inclite Colegiul se revarsă spre români. Ci ca să nu mă vad mult a fi cuvântat, zic: că precum eu, așa și toată ginta română de acum cunoaște: că Tu esti fântâna luminării, Tu Tatăl cultivării, Tu îndemnătorul tinerimii române spre înalte științe; Tu alungătorul întunecului, Tu răsăditorul fragedelor plante; Tu rumpătorul lanțelor de asupriri; Tu apărătorul, Tu scutitorul învățăturilor; Tu viu exemplu de urmare a tot Poporului, din carele unele comunități au și supt zelul cătră cultură și s'au însușit cu spiritul (Duhul) adevăratei naționalități; Tu*

dădătorul de caracter național al românilor: Tu cu un cuvânt mântuitorul și scăpătorul din năcaz, Tu cuctorul bunei norociri românești.

Sau, iată cuvintele pe cari le spunea la 1862 „comitele suprem” (prefectul) român al județului Arad:

„Ahl Binecuvântată fie preparandia aceasta! De se vor căuta urmările ei în națiune desfășurate, ar trebui ai noștri să o vechereze ca pe un fel de paladiu ca cava sanctuar, la care românii în toți anii ca la o rugă ar trebui să concure.

Cea mai actuală problemă românească de Nicolae Turla.

În această situație trebuie să cunoaștem, că cea mai actuală problemă românească, care aștează soluționare, este pericolul bolșevic. Față de acest pericol cu ranele ce ni-le arată oglinda fidelă, nu ne putem lupta. Ranele trebuie vindecate și nu acoperite.

Proșimea trebuie să desvoalte o agitație uriașă patriotică, care trebuie să fie mai puternică de cât propagandele naționale din trecut. Proșimea are cele mai puternice calități patriotice, pe cari le-a însușit în secolele trecute și cu aceste mari calități naționale, cu uriașa iubire de neam și de patrie are să lupte pentru crearea ambiției naționale pentru cinstea și onoarea națională, care să ne fie cel mai puternic ajutor în lupta pentru existența națională.

Trebuie să ne gândim cu toții, că în primul rând suntem Români și orișice altă idee sau problemă este secundară fără de problema națională.

Trebuie să facem frontul unic tuturor corupțiilor și imoralităților de azi.

Pe cei care-i cunoaștem de părtăși la orișice act de corupție, trebuie să-i lovim cu desprețuire zdrobitoare, fie aceia orișicine.

Trebuie să știm că cei mai mari și mai periculoși dușmani ai neamului sunt oamenii, cari comit fapte coruptive, pentru că să câștige avere și că aceștia sunt cea mai mare piedecă la consolidarea națională.

Vom pretinde totdeauna cu toată insistența și față de orișicine, care comite orice crimă, să fie pedepsit cu rigoarea legii. Cu toată puterea și cu toate mijloacele ne vom lupta pentru demnitatea națională și pentru consolidarea neamului nostru

Nu ne vom lăsa ademiniți și seduși de nimenea și nici de o idee falsă și de probleme artificiale aruncate în societatea română, pentru ca să atragă atenția publicului dela mârșava cointeresare lucrativă îmbrăcată în masca politică și acoperită de patriotismul fals. Vom merge înainte pe calea cinstită a patriotismului adevărat, care cale am bătut-o atâtea secole, dela care nu am rățăcit niciodată și nu vom rățăci nici în viitor.

Vai de noi, de copiii și nepoții noștri, dacă ne vom abate dela această cale, că ne vom îneca în mocirla canalelor bolșevice, care este mai aproape și mai periculoasă de cum se crede.

PROSPECT.

Subsemnații fondatori înțelegând, că interesele materiale ale țăranilor, comercianților, industriașilor și intelectualilor români nu pot fi servite în felul cuvenit de către instituțiile financiare streine sau cu cointeresare streină, — am hotărât înființarea unei societăți anonime, cu numirea de „Banca Românilor, Societate Anonimă Comercială și Industrială” cu sediul principal în Arad. Menirea acestei bănci va fi deci, promovarea situației materiale a elementelor de mai sus, atât de importante cu deosebire în noile ținuturi reunite cu Patria-Mamă, — prin acordarea de împrumuturi, prin afaceri de import-export, prin finanțarea afacerilor comerciale, prin exercitarea de industrii pe cont propriu sau în participare, prin procurarea și revinderea materialelor brute, a instrumentelor și altor obiecte necesare cultivării pământului, încurajării diferitelor meserii și industrii și prin efectuarea ori căror operațiuni de bancă și schimb.

Acționarii, membrii Consiliului de Administrație, cenzorii și funcționarii societății anonime vor putea fi numai cetățeni români de origine română.

Capitalul social al societății se compune din Lei 1.200.000, adică Lei Unmillion două sute mii, împărțit în 2400 acțiuni nominative, în valoare nominală de câte 500 Lei fiecare.

Termenul de subscripțiune al acțiunilor se încheie la 10 Martie 1925.

Acțiunile se pot semna la Banca „Victoria” S. A. în Arad, Bul. Regele Ferdinand, urmând a se vărsa: 1. Lei 200, adică două sute plus de fiecare acțiune Lei 25, adică Lei douăzecișicinci spese de emisiune și fondare odată cu semnarea acțiunilor, 2. Până la 1 Mai 1925 Lei 150, adică Lei unasutăcincizeci, 3. Până la data de 1 Iulie 1925 restul de 150, adică Lei unasutăcincizeci.

Fondatorii își rezervă dreptul de a numi membrii Consiliului de Administrație pe primii 3 ani dela fondare.

Adunarea generală de constituire va avea loc la 22 Martie 1925 orele 10 a. m. în Arad în biroul avocatului Dr. Romul Cotioiu din Bul. Regina Maria No. 9, la care se invită prin prezenta Onorații acționari.

Ordinea de zi a adunării generale de constituire este următoarea:

1. Deschiderea adunării generale, alegerea președintelui adunării generale și a lor doi verificatori ai procesului verbal.

2. Constatarea asigurării capitalului social, potrivit punctului 2. art. 154. C. Com. Trans.

3. Luarea hotărârei relativ la înființarea societății anonime.

4. Votarea statutelor.

5. Comunicarea numelor membrilor în Consiliul de Administrație numiți de fondatori pe primii 3 ani și alegerea cenzorilor.

6. Descărcarea fondatorilor.

Potrivit art. 155. din C. Com. Trans. adunarea generală de constituire va avea capacitatea de a lucra numai atunci, dacă vor fi prezenți, — în persoană sau prin mandatar, cel puțin 7 acționari, cari reprezintă o pătrime din totalul acțiunilor.

Fiecare acționar participant va avea un vot de fiecare acțiune, dar nimeni nu va putea exercita mai mult de 10 voturi.

Arad, la 20 Februarie 1925.

Dr. D. Benea
medic, Arad.

Brad Gheorghe
plugar, Miniș.

Dr. R. Cotioiu
avocat, Arad.

Nicolae Crișan
comerciant, Măsca.

Locot. Dudescu
Careii-Mari.

Frățila Gheorghe
plugar, Măderat.

Dr. R. Mager
al II-lea primnotar jud. Arad.

At. Motogna
funcționar, Cluj.

Panaitescu T. Vifor
comerciant, București.

N. Popa
dir. de bancă, Lipova

Moise Rîșcuția
comerciant, Arad.

S. Șeviciu
comerciant, Arad.

Cr. Stefanescu
funcționar, Sibiu.

Andrei Streza
inginer, Pecica.

Gh. Tismănariu
funcționar, Timișoara.

Maior E. Ursianu
Cernăuți.

Colonel A. Vlad
Arad.

Ing. Victor Vlad
Timișoara.

Presa engleză și regimul fascist.

„Daily Telegraph” publică un articol al corespondentului său special în Italia, sub titlul „Fascism și finanțe”.

„Până și opoziția recunoaște că fascismul a redat avânt vieții economice a națiunii și că politica financiară a d-lui de Ștefan a dat excelente rezultate pentru echilibrul finanțelor Statului și pentru dezvoltarea producției naționale.

Toți marii industriași mi-au afirmat că sunt solidari cu guvernul”.

Corespondentul își analizează apoi impresiile și le întărește prin date statistice, cari dovedesc dezvoltarea economică și comercială a noii Italii, unde condițiile generale sunt poate mai bune de cât erau înainte de război.

Această situație generală e în special produsul ordinii și al liniștii țării, în care grevele și turburările au dispărut în urma avantajilor date cla-

selor cari lucrează, iar nu sub presiunea teroarei care — zice ziarul englez — nu există decât în imaginația opoziției.

Articolul cercetează cu deamănuntul dispariția șomagiului, îmbunătățirea condițiilor generale ale vieții și reluarea construirii de clădiri și insistă mai ales asupra cifrelor importului și al exportului, cari dovedesc marea dezvoltare a comerțului cu străinătatea.

Ocupându-se de schimb articolul din „Daily Telegraph” spune:

„În ce privește schimbul, argumentele morale au o foarte mare valoare și condițiile economice ale Italiei ar merita fără îndoială o apreciere mai bună în străinătate.

Opinia cercurilor financiare străine va sfârși prin a se convinge că cu toate episoadele sporadice care n'au alterat întru nimic ritmul națiunii, epoca actuală va trece în istorie ca cea mai eficientă pentru consolidarea Italiei căci lupta între fascism și opo-

ziție se inspiră, din dragostea pentru națiune și dacă această afirmație pe ciudată judecând după publicarea tendențioasă ea sare în ochi când examinează imparțial situația în laltă

lată deci care este starea adevărată a lucrurilor din Italia fascistă, cu totul alta decât cum este descrisă cu presa perciuantă din Sărindor.

SE ZICE

Că bilete pentru concertul D-lui Atanasiu se capătă la firma „com românească” Oláh et. comp: Atăt.

Că Balul șvabilor aranjat în seara de 14/II a. c. a avut un succes strălucit, atât materialicește cât și moralicește: că la acest bal, afară de o singură horă nu s'a dansat nici al dans românesc, cu toată stăruința publicului român. Iată că nici Șvabilii ne slăbesc cu dragosteală

RUBRICA TINERIMII

F R A Ț I !

Munca noastră desinteresată națională este mai mult îmbră-
șoată de Români. Și în cele
mai îndepărtate cătune se discută
și simte necesitatea unei orga-
nizații puternice naționale.

În aceste momente, a ceasu-
rilor din urmă „Mișcarea Națio-
nală” își ia naștere, având da-
toria să trezească și să deștepte
conștiința națională tuturor fiilor
acestei țări. La început fiind un
număr mai mic a trebuit să-l
înmulțim și apoi să luptăm ca
oți acei cari conduc destinele
ării să fie buni patrioți. Un
patriot bun însă, nu poate fi,
care să nu se declare față
contra jidanilor, ducând o luptă
lăzră.

Munca aceasta a fost, și va
fi foarte grea, dar pe cât de
greă, pe atât biruința va fi mai
șoară.

„Mișcarea Națională” este deci
organul tinerilor creștini Români.
Făcându-ne greutățile materiale
parte grele, gazeta va fi supli-
ment la ziarul F. N. R. „Voința
Poporului”.

Frați studenți, Coloanele ga-
etei vor sta deschise ori-cui,
hemându-vă cu noi alături la
munca dreaptă și cinstită pe toți!
Vrem Țara Românească în
vâna Românilor, iar până atunci
om lovi deopotrivă în străinul
parazitar și în Românul necin-
tit!

„Mișcarea Națională”

Corneliu Codreanu va fi judecat.

Studentul Corneliu Codreanu va fi
judecat în sesiunea ordinară, care în-
cepe la 15 Martie c.

Parchetul trib. Putna a intervenit pe
împotriva parchetului general Iași, pentru
transportarea studentului Corneliu Co-
dreanu, care a ucis pe prefectul Man-

ciu — la închisoarea din Focșani. Di-
recțiunea generală a închisorilor din
București a cerut telegrafic parchetu-
lui general Iași, trimiterea lui C. Co-
dreanu la Focșani, care a fost adus în
localitate în ziua de 14 Febrarie, di-
mineața, în vagonul arest, atașat la
trenul accelerat de Iași, ce sosește la
orele 3¹/₂ dimineața în Focșani.

— Corneliu Codreanu nu va fi deci
judecat în sesiunea extraordinară a
Curții cu juri locale, în ziua de 1
Martie.

Asupra judecării studentului Corne-
liu Codreanu vom da amănunte în nrul
viitor. (j).

MIȘCAREA NAȚIONALĂ.

Bărbații cei mai de seamă ai
țării noastre recunosc purificarea
integrală a vieții noastre publice.
Toți recunosc veninul dușmani-
lor interni din țară și cu toții își
dau seamă de nefericirile ajunse
peste noi. În toate colțurile ale
României s'au găsit însă călăi
pentru autorii acestor otrăvuri
și pretutindeni s'au început miș-
cări naționale. S'au început or-
ganizații puternice naționale, cari
să lupte pe față contra imorali-
tății publice; s'au început orga-
nizații puternice naționale cari
să lupte contra acestor elemente
ticăloase, în masa străinilor, mai
ales a jidanilor.

„Mișcarea Națională” însă nu
a murit, ci a început astfel să
se solidarizeze mai mult, luând
un avânt mai puternic și sub
horizontul căruia au început să
se adune elemente noi, cinstite
și democratice. Mișcarea națio-
nală, acum — ca niciodată —
a început a da roade, căci cea
mai mare parte a țării este sgu-
duită de curentul național.

I. Nae Tucel

Să fim solidari!

După zile grele pline de sbucium
și dureri, suferind de-alungul veacuri-
lor, păstrând în pieptul nostru inima
și în inimă iubirea de țara-mamă,
tradiția și credința strămoșilor noștri,
și toate jertfele îndurate, în lacrimile
suferințelor noastre, unindu-ne cu pa-
tria-mamă, am împletit cununa biruin-
ței — făurind România-Mare, văzân-
du-ne visul nostru cel de veacuri îm-
plinit.

Eram cu toții în credință, că odată
cu realizarea sfântului nostru ideal
se vor îndrepta toate spre bine.

Scumpa noastră țară este coplesită
din greu, năvălită de liftele păgâne
cari ne sug bunurile noastre.

Abuzurile comise de acești paraziți
lipsiți de conștiință, sunt din ce în
ce mai dese și valul de necinste pro-
dus de „perciunați” se răspândește
din ce în ce mai mult, nu mai ne
putem îndoi despre intențiile crimi-
nale a acestor ființe și pericolul ce
ne prezintă.

Sufletul meu este deschis concep-
țiilor și se infioară văzând trista rea-
litate și decadența morală, azi când
din sufletul unora idealismul curat,
cinstit al vremurilor, începe să se
usuce, degereze, lăsând loc patime-
lor, desfrâului și interesului murdar.
Spiritul vremii însă cere cu urgență
un nou curent, prin care să se rege-
nereze moralitatea stricată a omeniei,
produse de aceste „ființe” infecte.
Științele și artele să reinvie din de-
cadența vieții sociale da azi. Numai
așa vor putea triumfa interesele su-
preme ale țării, dacă prin solidaritate
și devotament pentru țară, vom da
concursul toți Românilor de inimă ro-
mână și sentimente patriotice, ca să
concurăm streinii în cuibăși aci pentru a
scoate din ghiarele lor industria și comer-
țul țării noastre, care azi, lucru dureros,
este în majoritate în ghiarele perciu-

naților. Numai așa se poate realiza
planul nostru, dacă vom fi cu toți
solidari — vom răspândi în întreaga
țară scopurile noastre nobile, ca în
urmă să fim stăpâni pe bunurile noas-
tre. De acest devotament și putere
de acțiune are nevoie țara noastră
spre a progresa spre binele nostru.
Să fim cu toții uniți în gând și în
cuget — să lucrăm conștient și des-
chizând astfel teren liber progresului
cultural, economic, industrial și co-
mercial.

Studenții au hotărât greva!

Dr. Anghelescu n'a primit delegația
studentimii.

Miercuri, 11 Februarie c., reprezen-
tanții tuturor centrelor studențești dela
universitățile din țară s'au prezentat la
dl. ministru al instrucțiunii pentru a
înmâna dlui dr. Anghelescu, memoriul
care conține doleanțele întregii stu-
dențimii și de a căror îndeplinire se
vor putea restabili ordinele în univer-
sități.

Dr. Anghelescu a fixat audiența
delegației pentru ziua de Joi, orele 11
dimineața, rugând totodată pe studenți
să vină la ora fixată pentru a avea
timp suficient de discuție.

Dr. ministru șine însă să cunoască,
mai întâiu, cari sunt părerile senatori-
lor universitari, cu privire la acest me-
moriu, care a fost publicat și prin
ziare.

Dr. Anghelescu nu s'a prezentat
însă în fața delegației studențești, deși
și-a dat cuvântul că îi va primi. A lă-
sat în loc pe altul, spunându-i să
spună delegației că va primi într-o
altă zi.

Astfel și-a ținut dl. ministru cuvântul
față de reprezentanții centrelor stu-
dențești. Dar să nu creadă nici d-sa
că studenții vor continua discuțiile mai
mult cu el.

foletonul „Tribunei Noui”.

O pretențioasă iscălitură, pusă drept
ezășie obiectivității, pecetluită bilan-
l foletonului „Tribunei Noui”, în
care hotărâ că a găsit și bune și rele,
e mai presus de toate că trebuie să
fii optimiști. În privința rezultatului
pe care suntem și noi mulțumiți) n'am
vădită nimic de obiectat; obișnuim însă
să privim altfel acest rezultat și umila
noastră părere va încerca să arate că
această iscălitură pretențioasă nu se
cunde decât patima unui om.

Să mai vorbim de cele rele? Pasti-
mii d-lui Matusalem Grieg (cu toate
ce au reușit să convertească până și
dl. director al „Tr. N.”) precum și
de imbasticismul, plus bășicele de să-
con ale d-lui Ulpiu Popa Cherechean
și de făcut decât să scadă prestigiul
foletonului. Până aci suntem de
bărbor; neînțelegerea vine dintr'aceea
d-nul O. Bran, descoperire o seamă
de valori (în parte inexistente) și pe
ci altă parte că neglijează valorile con-
crete definitiv. Criticul împarte pe
jii.

colaboratori în două clase: 1, scriitorii
consacrați străini și români din a că-
ror opere s'au extras părți pentru foie-
leton, 2, debutanții. E curios însă că
numele dlor Al. T. Stamatiad și A.
Cotruș nu figurează în nici o catego-
rie (figurează numele dlor P. Zoțiu și
Moldovanu). E neglijență sau rea vo-
ință? Oare cel mai pătimăș poet din-
tre actualii noștri poeți nu-și poate
găsi un loc măcar alături de galantul
și spilcuitul explorator al taveranelor
pariziene, dnul E. Șincai?!

Plastica poezie a domnului A. Co-
trush, credem că ar avea dreptul la un
comentar chiar din partea celui mai
obiectiv critic (?). Posibil însă că este
vre-o eroare și asta cu atât mai mult
că cei doi poeți nu s'au supărat ci
(după o veche formă) s'au mulțumit
să zâmbească.

În ce privește noile valori, credem
că a afirmă (nici în ciuda d-lui prof.
Mihail Dragomirescu) că d-nul P. Zo-
țiu ar reprezenta un Creangă ardelean
e prea riscat și chiar paradoxal. Pe
de altă parte nu știm ce ar împedeca

să se recunoască existența unor versuri
ca de ex. în Isus (de Al. Negură).

„Născut ai fost, să mântui omenirea
— Ce drept răsplăta-ți dete răstignirea —”

În privința d-lui Șt. Bălcești o sin-
gură obiecțiune: unitatea sufletului nu
e intactă (poate din cauza unei lecturi
prea pasionate), căci versuri ca:

„Și cum bat în geamuri
„Degete de foale.”
(Cântă un om — Șt. Bălcești).

aduc prea mult cu versuri ca:

„Mi-a bătut azi noapte
„Toamna 'n geam
„Mi-a bătut cugete de ploae.”
(Toamna. — Ion Minulescu),

Tocmai aceste mici influențe atacă
unitatea sufletului care altminteria de-
monstrează îndeajuns existența „veni.”

Cu d-nul Al. Grigoriu s'a răfuit „Cu-
vântul”, ușurându-ne astfel pe noi, de
aceasta nu tocmai plăcută sarcină.

D-nul Const. Goran a reușit ca în
numeroasele-i poezii să se reproducă
veșnic astfel încât de interes nu-s de-

cât primele sale poezii. Ba mai în urmă
a crezut, că în două cuvinte (haiduc
și hangită) e închis tot sufletul poetic
al baladei, dăruindu-ne astfel un în-
treg ciclu de balade haiducești sau
morărești.

Urmează însăfârșit „tânărul candidat
la preoția artei”. D-nul Coriolan Iancu
Șiclovian, căruia îi atragem atenția că
mai multă concreție și coeziune între
idei n'ar strică.

Dar versuri ca:

„Sărmane om din patimi vechi născut
„S'alegi între păcat și suferință.”
(Ecce homo. — Cor. I. Șiclovian).

sau:

„Coboară, Crist, în darnica ta fire,
„Blagoslovind, coboară duhul sfânt
„Pe fruntea celor, cari se frământ
„Când muritori din ei dau nemurire.”
(I. N. R. I — Coriolan I. Șiclovian).

lasă să se întrevadă posibilitatea unei
carriere...

În sprijinul modestel noastre iscăli-
turi însă n'avem decât liniștea unei
conștiințe, căci oameni suntem, supuși
patimilor și slăbiciunilor... 9.

APEL!

Comitetul de conducere a „Mișcării Naționale” astfel, a luat inițiativa de-a deschide o listă de subscripție pentru fondul gazetei.

Frați și prieteni, numai cu ajutorul vostru vom putea face și acest început, fără de care cu greu am putea exista!

Lista de subscripție pentru fondul gazetei „Mișcarea Națională”:

Fascia Națională Română, secția Arad.	600 Lei.
Redacția gazetei „M. N.”	150 Lei.
I. Nae Tucel, redactor „M. N.”	100 Lei.

Total: 850 Lei.

Suma totală: 850 Lei.

Inasimibilitatea Jidanilor.

... că nu există rău care să nu poată vindeca cu remediu universal al iubirei de oameni zice d-l Delaturda în „Războiul și civilizație”, ceea ce înseamnă să-l tratăm pe jidan cu iubire pentru ca să-l avem un exemplar asemenea nouă. Cât de categoric sună vorbele de sus! Zic: remediu universal al iubirei de oameni vindecă aplicat indivizilor cari stăpânesc o cultură intensă, desbrăcați de orice prejudecăți, dar nu unui popor îmbătrânit în rele, în prejudecăți, legat trainic de codul lor de legi — talmudul.

După d-l Delaturda reese că — noi suntem autorii ființei etice a jidanului — deci noi suntem acel ce trebuie să tragem păcatele lor, și că traiul cuiva în sclavie facilitează în sine imoralitatea, degradarea etc.

E o naivitate copilărească, o iluzie, să credem că „poporul ales” se va sătura de toate relele și că odată nu va mai fi agent de dizoluție printre noi.

Dacă ai frătat un câine cu dispreț va deveni răutăcios și deprins, așa rămâne oricât vei căuta o îndreptare prin mângâieri. Așa și cu circumciziile noastre. Mii de ani nu le ajunge să se asimileze și să-i găsim și pe ei în clasa productivă.

Și când îi mai la toată urma n'avem nevoie să purtăm în noi microbul degenerescenței. Colaborarea Jidanilor la o operă de progres o compromite.

Prezența lor anunță nenorocirea! Vor zice unii pesimiști că numai cu un măturol ceresc i-am putea să-i măturăm de la noi. Dar cel mai bun măturol pământesc este expulzarea celor veniți dela 1914 încoace, iar asupra celor rămași constrângere drastică: „Numerus clausus” în unele și „Numerus nullus” în altele... și atunci stolul de lăcuste își va lua tălpășița. Noi vom rămâne să ne desinfecțăm hainele de acești paraziți; vom rămâne poate cicatrizați de aceștia dar timpul ar face să dispară cicatricele și să rămânem imunizați.

Din Apărarea Națională.

Săptămânale.

Conferința prof. univ. V. I. Bărbat.

Duminecă, la Palatul Cultural prof. univ. V. I. Bărbat a ținut o frumoasă și interesantă conferință despre „Cultură și Politică”.

D-sa începe propriu zis conferința cu definiția culturii: „Cultura este aceea care formează pe om pe dinăuntru, sufletește, adică, ea este aceea care formează personalitatea”. Cultura este opera indivizilor creatori, nu a mulțimei care se îmbracă cu ea. Gradul de cultură al unui popor este aportul direct al numărului de indivizi creatori pe cari-l posedă acel popor. Spre a arăta și mai bine însemnătatea indivizilor, recitează cuvintele unui învâțat Brandy, care spune, că popoarele fără conducători nu pot să existe. Dând ca exemplu poporul englez, arată calitățile și gradul de cultură la care a ajuns acest popor, datorită numai recunoașterii individului ca element creator cultural și politic.

Pe când cultura este ceva intern, sufleteș, politica (fără cultură) este ceva exterior, este o adevărată demagogie, căci politicianul de ocazie nu are un crez politic sufleteș și face promisiuni pe cari el știe că nu le poate realiza ci le face numai pentru a ajunge la putere.

Analizând doctrina socialiștilor cari susțin, că puterea aparține masei, dl prof. Bărbat recitează cuvintele celebrului revoluționar francez Sorel, cari sună cam astfel: „Acolo unde există organizație de partid, deci ierarhie în însăși partidul, acolo puterea masei este o iluzie”, deaceia el nu admite existența unui partid organizat. Însă mai târziu a recunoscut că s'a înșelat, căci, chiar dacă n'ar exista un partid organizat, exercitarea puterii masei prin ea însăși este imposibilă.

Mulțimea astfel va fi dusă de nas de acești demagogi, cari știu să o măgulească pentru a-și satisface interesele personale, până atunci când va înțelege că conducerea trebuie lăsată adevăraților conducători, asumându-și numai dreptul de control și pedepsă. Printre altele chiar Prudhon, celebrul revoluționar spune: „Omenirea este făcută ca să fie condusă și el chiar îi place să fie.” Și aceasta o va înțelege poporul român, numai atunci, când cultura lui va fi aproape de nivelul culturii poporului englez.

Să nu se creadă însă, că e vina lui dacă actualmente nu o înțelege, ci a cărturarilor, cari nu știu să-l pregătească. Politica este bună ea și chiar tre-

buie făcută însă la baza ei trebuie să fie cultura care cizează sufletul și nu-l lasă să păcătuiască. Ideile politice au isbutit numai atunci când au pornit din însăși sufletul individului creator cult, iar nu din niște calcule meschine de câștig.

Datoria cărturarilor este de a se apropia cât mai mult de popor spre a-l lumina atunci când oamenii lui politici se depărtează de el comitând greșeli și iar să se apropie de popor când el se depărtează de conducătorii lui cari îi vor binele spre a-l face să-i înțeleagă și a-l aduce pe calea cea dreaptă.

Conferința d-lui prof. foarte interesantă, păcat numai că numărul auditorilor a fost mai mic ca niciodată.

Vlad.

IN STREINI.

Strein prin aceste locuri, departe de-ai

[mei,
Ruga mea-i: O, Doamne! nu mă lăsa
[să pier;

Căci sunt necunoscut și nime n'o să știe
Numele pe crucea dela cap să-mi scrie.

Și fără semn mormântul poate să-mi
[rămână...

Va suspina departe o mamă prea
[bătrână...

Și-un tată 'ncărunțit de multe suferințe
Rămâne pân' la moarte măhnit și în
[câințe

Și nime n'o să plângă la capul meu
[aproape

Când moartea va închide trădătele-mi
[pleoape

Doar vântul scuturând frunze în tot anul
Va șuera prin crengi: „aci zace sâr-
manul”.

E. GURITĂ.

Diverse.

„Cuvântul Liber”.

Șabăș-goi dela „Adevărul” și „Dimineata” în cap cu starostele lor Eugen Filotti au primit ordin și de data aceasta să atace partidele democratice prin revista „Cuvântul Liber”.

Astfel șabăș-goi s'au pus pe lucru și din răspuțeri scriu să nimicească „Fascismul” și „antisemitismul” din România. (In curând?) (In nrul viitor vom răspunde „Cuvântului Liber”).

Nici strălucirea soarelui tău, o țara mea, nici duișia lunii tale, nici măreția câmpurilor tale, nici poezia codrului și nici mireasma binemiroitoare a brazdei tale resturnate din proaspăt de pe țelina ta curată și fecioară, nu le poate pricepe nici simț, decât acela care s'a născut în tine, s'a hrănit din tine și este menit a se înveli în țărâna ta neagră și mănoasă, unde-l așteaptă rândurii de moși, strămoși, cari te iubesc ca dânsul, și mai înainte de dânsul! Căci ai și tu, o țară scumpă, tăinele tale pe cari nu le desvăluști străinului!
Dimitrie C. Morruși.

Români folosiți produsele românești cari sunt tot așa de bune ca și cele streine.

CETIȚI ȘI RĂSPÂNDIȚI „VOINȚA POPORULUI”

foaia care luptă din toate puterile pentru binele și înaintarea neamului nostru! Nu mai cetiți foile ungurești. Nu mai dați banul vostru celor ce ni-au batjocorit veacuri de-arândul și lucră și astăzi și uneltesc împotriva Statului Român!!!

Mărunte

Mosova oraș jidănesc. — Mosova orașul sfânt al pravoslavnicilor s'a transformat de când cu binecuvântarea paradisiului circumscris bisericii într'un fel de hală a păduchilor, unde toate rudele „marelor ziare, din capitală „Dimineata”, „Adevărul”, „Gazeta Nouă” etc. moștenesc.

Mosova a devenit orașul jidanilor după ultima statistică a populației după cum ne arată cifrele: Jidani 971.400, Ruși 600.000, Armeni 740.000, Chinezi și ceialalți 56.000.

Vedea-vom și Aradul în halul acesta de binecuvântare?

In România ar fi 168.000 de ciumi, din cari 136.000 ar aparține jidanilor.

Popor blăstămat ce veșnic aruncă venin asupra creștinilor de ce ești veșnic nemulțumit?

Hotărârea unor fete. — Fetele Hackensach, (America), văzând că numărul căsătoriilor se împuținează și că zi ce merge, au făcut jurământ în serica cea mare a orașului, să nu se mai spolască pe obraz.

Sunt frumoase românele noastre cu acestea s'ar putea mândri!

Adăpost pentru studenți. — În Iași se va începe zidirea unui local, care să folosească adăpost pentru studenților. Spesele necesare vor fi acoperite din propria bunăvoință a S. Regelui Ferdinand.

Uniunea fascistă universală. La Roma s'a ținut zilele trecute marea întrunire a consiliului fascist, în care s'a discutat asupra posibilității unei înțineri între fascismul italian și mișcările similare din alte țări.

Această uniune ar avea deocamdată o bază exclusiv culturală și spirituală și ar grupa toate partidele doritoare de ordine, disciplină și muncă.

Numărul locuitorilor jidanilor exprimat în procente se prezintă după cea nouă statistică astfel: Franța 0,4, Germania 0,7, Belgia 0,9, Rusia 1,2, România 2,8, Cehoslovacia 3, Austria 4,5, Turcia 4,5, România 4,8, Ungaria 6,3, Polonia 12,5 — În țările asiatice: Siberia 0,5, Siria 1, Palestina 11,2, In America, Argentina 1,2, Statele Unite 3. — În Africa: Algir 13, Maroc 3. — În Australia sunt 0,4 jidani.

Căutăm colaboratori și corespondenți harnici în toate localitățile țării. Adeziunile se vor trimite la dactil.

Revistă

Am primit la Redacție: Acțiunea Românească. Cluj. Apărarea Națională, organ al „unitei naționale creștine”, București, V, Lascar 40.

Țara Noastră, director O. Gărbuț Cluj.

Țara Voevoților, Nr. 1, 2, revistă social-culturală, director P. Băntuș Făgăraș.

Românul, Anul I. Nr. 1, Timișoara. Santinela, organ cultural, director Gh. Lațiu, Periamos.

Libertatea, ziar independent, Oradea. Foaia Tinerimii, București, revistă de cultură generală.

Clujul Românesc, Cluj. România Nouă, Arad.

Neamul Românesc, p. popor. București.

Vestea, independent, Alba-Iulia. Primăvara, Sănnicolaul-Mare. ne

Gazeta Voluntarilor, Cluj. Tribuna, Oradia, etc.

RAPORT despre adunarea generală a Băncii „Victoria“

In 15 Februarie 1925 la 11 h. a. m. a ținut adunarea Generală Banca Victoria din Arad. La adunarea generală au participat 119 acționari, reprezentând 64240 buc. acții cu 5984 v. n. Adunarea generală a băncii „Victoria“ a fost o adevărată sărbătoare a unei finanțiere din Arad și jur. Acest institut puternic, care de 37 ani pe lângă activitatea sa binefăcătoare, prin conducere bună, cu o muncă diligență și cinstită a progresat în așa fel, astăzi este unul dintre institutele importante a întregului Ardeal. Adunarea generală a decurs în cea mai mare armonie, fiind prezidiată de P. S. Sa di iscop al Orăzii Roman Ciorogariu. P. S. Sa, prin cuvinte calde salută mii acționari, cari în așa număr imos sunt reprezentați și declară adunarea generală de deschisă. După constituirea biroului, dl. dir. executiv Adam cetește raportul direcțiunii prezentat adun. gen. prin care arată că anul 1924 a fost un an greu financiar, lipsa de număr și îndeosebi râvnă și câștig mare a adus cu sine ca obiceiul încunjurând institutele de bani, să ură să și plaseze direct banii la pariculari pe lângă dobânzi uzurare, care nu ocedură a contribuit mult la lipsa număr. Totuși institutul în toate murile sale de operațiune arată un progres mulțumitor, ceea ce dovedește, institutul Victoria și în timpurile ele știe să intimpine dificultățile și realizeze progresul dorit. În urma necesității obvenită prin dezvoltarea institutului, propune majorarea capitalului cu Lei 13 milioane, la lei 25 milioane.

In cuvinte dureroase parentează trecerea la cele eterne a fostului membru în direcțiune și unicul fondator și încă în viață a dlui dr. Nicolae Aclan.

Cere alegerea alor 3 membri în direcțiune și a întregului comitet de cenzori în adunarea generală unanim și cetește toate propunerile direcțiunii referitoare la urcarea capitalului societății, modificarea statutelor, distribuția profitului, fixează pe 1924 dividendă pe acție la Lei 25 — plătită fără nici o detragere imediat după adunarea generală și dă absolutul convenit direcțiunii și comitetului de cenzori. După aceasta urmează alegerea, la care au fost unanimitatea voturilor ca membri în direcțiune domnii: Antoniu Ocsonyi de Foen, dr. Sever Ispravnic Procopiu Givulescu iar în consiliul de cenzori dnii: Aurel Suluțiu, dr. Eugen Beleş, Dimitrie Muscan, dr. Aurel Iacu și d. Ioan Robu. Dl. președinte clară de aleși pe dnii în favorul cărora s'au depus voturile și se închide adunarea generală.

Dl. preot Ioan Marșieu în numele acționarilor aduce cuvinte calde de mulțumire P. S. Sale pentru conducerea bună a adunării, direcțiunii, comitetului de cenzori și funcționarilor pentru munca neobosită și îndeosebi directorului executiv dlui Gheorghe Adam, care prin spiritul său ager prin istețea sa a adus institutul la nivelul azi încât face fală institutelor bănești iar neamului românesc îi va servi în viitor ca și în trecut de sprijin puternic în lupta sa economică culturală și socială conform principiilor medicilor ei conducători.

Aviz. Cu onoare aduc la cunoștință Gaoratului public și autorităților bisecești, că în ARAD, str. Românului nr. 7, am deschis un

Iron tehnic de arhitectură

onstruiesc: orice planuri de casă, școli biserici împreună cu devizele (prezinare) lor, mai de parte executivonari de totfelul de lucrări de zidiri, întreprind totfelul de lucrări tehnice, adiri etc. Cu stimă:

TEODOR CIOBAN
arhitect.

— Rugăm pe toți abonații noștri să nevoiască a ne câștiga abonați noi între prietenii Dlor.

Urcarea de capital a Băncii „Victoria“.

După cum anunțăm în alt loc în coloanele ziarului, adunarea generală a băncii Victoria a aprobat urcarea capitalului societății la Lei 25.000.000. Lasăm să urmeze:

PROSPECTUL DE EMISIUNE.

In baza autorizației primită dela Adunarea Generală din 15 Februarie 1925, pentru urcarea capitalului actual dela Lei 12.000.000, la Lei 25.000.000. Direcțiunea institutului de Credit și Economii „VICTORIA“ emite 130.000 bucăți acții în valoarea nominală de a Lei 100 pe lângă următoarele condițiuni:

1. 120.000 buc. acții se pun la dispoziția acționarilor vechi astfel, că fiecare acționar poate opta după fiecare acție veche o acție nouă cu prețul de Lei 120.

2. 10.000 buc. acții se pun la dispoziția neacționarilor cu prețul de Lei 160, iar acționarilor vechi, pentru întregirea stocului lor de acții, cu prețul de Lei 120.

3. Acțiunile neoptate și nesemnate se pun la dispoziția Direcțiunii, care le va vinde acționarilor vechi cu Lei 120 buc., iar neacționarilor cu prețul de Lei 160 buc. Prenotările pentru aceste acții se vor putea face în termenul de emisiune, însă direcțiunea își rezervă dreptul repartizării acestor acții. Plata acestor acții se va face în conformitate cu condițiunile prospectului de față.

4. Dreptul de optare și de subscriere se poate exercita până la 31 Martie 1925.

5. Din prețul de Lei 120 respective Lei 160 se trece la capital social Lei 100, iar restul la fondurile de rezervă.

6. Prețul acțiilor semnate se varsă în 2 rate și anume: rata I. de Lei 70 pentru acționarii vechi și de Lei 110 pentru neacționari se plătește la subscriere, iar rata II. de Lei 50 se va plăti până la 30 Aprilie 1925.

7. Acționarii cari plătesc prețul întreg al acțiilor semnate până la 31 Martie 1925, vor beneficia de dividendă anulului 1925, iar acționarii cari i-l vor plăti în rate, pentru sumele vărsate vor primi o dobândă de 14%. După sumele nevărsate la termen se va percepe 16% interese pro rata temporis.

8. Față de acționarii cari nu vor achita ratele la termen, se aplică dispozițiunea statutelor din paragraful 10, alineatul 2 și anume: ratele solvite vor cădea în favoarea fondului de rezervă a institutului, iar proprietarul acției i-și va pierde dreptul de acționar și acția respectivă se va auula.

9. Despre acțiunile subscrise se vor extrada titli provizori.

10. Pentru a esecuta hotărârea adunării generale din 19 Februarie 1922, cu privire la contragerea acțiilor în titli de Lei 500 nom. acționarii sunt rugați să-și întregescă stocul lor de acții la numărul divizibil cu 5. Spre acest scop acțiunile și titli provizori vechi se retrag din circulație și contra acestora până la estradarea acțiilor noi se vor elibera bonuri cumulate nominative.

11. Transcrierea acțiilor în legătură cu transacția de preschimbare a acțiilor se va esecuta fără perceperea taxei prevăzută în statute. Întrucât aceasta transcriere se va face la optare.

12. Acei acționari cari nu dispun de cel puțin 5 acții vechi și în decursul acestei emisiuni nu i-și vor întregi stocul lor la cel puțin 5 acții a Lei 100 v. n. nu vor mai beneficia de dividendă cu începerea dela anul 1925, ci li se va plăti contra fiecărei acție veche de Lei 100 v. n. ca preț de răscumpărarea a acției Lei 120 fără interese.

13. Acționarilor, cari dispun de un număr mai mare de 5 acții, însă nedivizibil cu 5, întrucât nu-și vor întregi stocul de acții la un număr divizibil cu 5, li se va da pentru câte 5 acții vechi de Lei 100 v. n. una acție nouă de a Lei 500 v. n. iar pentru frânturi li se va plăti contra fiecărei acție veche de Lei 100 v. n. drept preț de răscumpărare Lei 120 fără interese. Acestea frânturi de acții ce cad sub răscumpărare, încă nu vor mai beneficia de dividendă cu începerea anulului 1925.

14. Acțiunile neîntregite la numărul divizibil cu 5 se declară de anulate.

15. Optarea se exercită pe lângă prezentarea acțiilor vechi la locurile de subscriere mai jos fixate, unde se vor prevedea cu clauzula optării, și se vor reține conform punctului 10, până la schimbarea în titli de 500 Lei.

16. Optarea și subscrierea se va face afară de Centrală și filiale noastre:

a) la toate băncile românești membre la „Solidaritatea“

b) la Banca Românească, Banca Marmorosch Blank et Co, Banca Comercială Română, Banca Generală a Țării Românești și Banca Chrissoveloni în București.

17. Acționarii noi întra în drepturile statutare cu data de 1 Ianuarie 1926.

Arad, la 15 Februarie 1925.

Direcțiunea Institutului.

*

Notăm, că prin noua emisiune a băncii Victoria se vor contrage acțiile de Lei 100 — în titluri de câte Lei 500 una acție astfel o nouă acțiune de Lei 500 — va beneficia și în anul acesta de cel puțin Lei 125 — dividendă, adică de 5 ori câte lei 25 —.

Din prospectul de emisiune reese, că întrucât acționarii vechi vor achita prețul acțiilor noi până la data de 31 Martie 1925, vor beneficia de întreaga dividendă, a anulului 1925. Va să zică, când plătesc prețul de Lei 120 — faptice nu plătesc suma fixată, ci numai Lei 114 — având în vedere că prin dividendă de 3 luni deja espirate sunt recompensați cu Lei 6 —. Acest lucru este de remarcat în interesul acționarilor, ca o procedură foarte favorabilă pentru plasarea capitalurilor.

Extras

din apelul d-lui și distinsului profesor S. Mehedinți.

Către românii adevărați!

Nici o țară din Europa nu-i mai amenințată de cât România. Iar chibzuința noastră — mai ales de după război încoace — s'a dovedit nu se poate mai slabă.

Tineretul simte viu unele dureri, dar nu le poate leucui. Turburările universitare se repetă mereu, ca niște friguri rele.

Iar în fața atâtor slăbiciuni, puhoiul streinilor curge necurmat de peste graniță, schimbând chiar și structura etnică a statului.

Cum va fi ziua de mâine?

La hotare, unii dintre aliați de ieri ne cer Moldova până la Prut. Alții Banatul până la Cerna...

Se înțelege e nevrednic cine pierde curagiul. Dar e și mai nevrednic cel care uită grija de viitorul statului și poporului românesc.

De aceea,

am socotit că e o datorie de cinste politică să deosebim țărâșimea adevărată, de cei care au alte gânduri de cât ale poporului nostru băștinaș...

Datoria noastră cea dintâi — pe lângă afirmarea ideii naționale — este schimbarea metodei politice.

Până azi, partidele au dus o viață mai mult negativă. În opoziție n'au alt gând de cât însă răstoarne guvernul;

Cugetul nostru e altul: Un partid trebuie să fie constructiv chiar și în opoziție. Și chiar când este foarte puternic, ar trebui să aibă țărâș morală de a nu governa nici odată singur. Colaborarea cu alții înseamnă totdeauna un control și o înfrânare pentru partizanii nărăviți.

Religia, ultimul fundament al conștiinței cetățeanului trebuie și la noi, ca în toate țările de reală cultură, să fie sincer respectată...

De aceea credem că e ultima oară, când alarma mai poate fi auzită.

Acei care mi-ați ascultat vre-odată cuvântul, coboriți-vă în conștiința voastră românească și vedeți dacă mai e vreme de pierdut.

Cei hotărâți și inimoși, care n'au părăsit credința în țărâș neamului, faceți-vă datori.

ȘTIRI DE TOT FELUL.

Cercul cultural italian în Arad. Miercuri seara a luat ființă sub auspiciile consulului italian din Timișoara, *Cavalierele Cezare Codecca*, un cerc pentru promovarea limbii și culturii italienești. Președinte a fost ales *Di Rossi*. Cercul se va întruni în fiecare miercuri seara la ora 9 în sala cea mică a Hotelului Crucea Albă.

— Aflăm cu multă plăcere că *Di I. Crețulescu* procuristul „Băncii Românești” din loc a fost ales de cenzor al societății pe acțiuni „Arădana”.

— Dice oare trebuie să-ne îngroape pe noi jidanii? Nu se găsește nici un creștin ori o societate creștină care să poată înființa o întreprindere de înmormântări? Dumnezeu cât de mângâiați suntem!

Fascismul marfă de export? Cușerul oficios a finanței internaționale: *„Adivorul”* pentru a seduce opinia publică, a inventat un pretins interviu cu Excelența Sa *Mussolini*, care ar fi declarat, că fascismul nu e marfă de export. Pentru a spulbera invenția ovreo-masonică, aducem ca articol de fond în numărul acesta, articolul *Dlui A. A. Monti*, publicat în *L'Impero* din Roma. Pe cum se vede numai minciunile și calomniile judeice sunt libere la export!

Foc în tren. Vinerea trecută în vagonul de poștă pela trenul Timișoara—București s'a iscat un foc care a distrus toate scrisorile și banii acolo. Focul s'ar fi iscat dintrun muc de țigare aruncat de cineva pe neobservate. Dealcum împegații au fost găsiți beți și făcuți vinovați de neglijență în serviciu, deoarece nici la Lugoj și nici la Caransebeș nu au ridicat poșta.

Copil în fântână. În comuna Nădlac s'a găsit într-o fântână un copil mic, care era tipat acolo de vreo câteva zile. Făcându-se cercetarea s'a constata că micul copilăș a fost aruncat acolo de o fată de 29 ani anume *Ida Moța* care a fost arestată și înalțată parchetului din Arad.

Ludendorf demisionează din partidul național socialist. Din München, se anunță că *Ludendorff* fostul șef de stat major al armatelor germane împreună cu *Strasser* și *von Groefe* conducătorii mișcării de eliberare a național-socialiștilor au demisionat.

Ludendorff va păstra însă postul onorific de protector al organizației fasciste.

Turburări în Hațeg. Universul scrie. E vremea din localitate a început azi o agitație contra corpului profesoral și a școalelor românești de aci.

Agitația ia proporții îngrijitoare. Bravol! Am ajuns ca și în ținutul curat românesc, în „Țara Hațegului” să poată fi periculoasă o vremea pentru elementul românesc oare până când va mai tăcea, îndura și răbda preabunul nostru popor?

Mulțămă publică Aducem sincerile noastre mulțumiri, aceluia care ne-au primit, găzduit și au contribuit cu atâta dragoste frățescă și suflet românesc, din prilejul serbării populare din 1 Februarie la Săvârșin, d-lor *P. Elenes*, dr. *Romvald Coțoiu*, *P. Givulescu*, d-șoara *Florescu*, *Tomodan Vasilie*, primpretor: *N. Cornea*, dnului hotelier, care ne-a făcut toate avantajile, precum și d-lor cari au contribuit la acoperirea speselor și augmentarea fondului de excursiuni școlare. *Di dr. R. Coțoiu* și *di conte Hunyadi* câte 500 Lei, *Ioan Cighi*, Arad 200 Lei, *N. Vanc* 175 Lei, *Lăzărescu Iuli*, *N. Glatz* câte 150 Lei, *N. Brănescu* 125 Lei, *N. Mucea* 105 Lei, *N. Gaspar*, *Banet Traian*, domnul *Aurel Mircu*, *Galgoti*, *N. Triponescu*, *N. Ispas*, *Lupu Cornelia*. Com. Pluton financiar, *Kondor*, *Lazar Bota*, *Cozma Rom.*, *Gheorghe Barna* și *N. Fain* câte 100 Lei, *P. Givulescu* 80 Lei, *Ferl* 70 Lei,

V. Tămădan 60 Lei și celorlalți binevoitori donatori. — Prof. *D. Gherman*, delegatul despărț. „Astra” și elevii clasa VII dela Liceul „*Moise Nicoară*” Arad.

În 15 a. l. c. ș'a sărbat cununia *Dșoara Felea* sora prietenului nostru *Dr. Felea* din *Pecica* cu *Di Grozăvescu* șeful poliției din *Pecica*. Sincerele noastre felicitări și urări de binel

Sinucidere. Locuitorul *Ioan Zole* din Arad a fost găsit spânzurat la locuința lui din Str. St. O. *Iosif*. Motivul nu se știe. Autoritățile au dispus înmormântarea.

Infrație la Ineu. În noaptea din *Joi* trecută, oameni necunoscuți au pătruns în prăvălia lui *Ludovic Vizer* din *Ineu*, unde au ridicat cassa de fer ducând-o cu dâșii. Dimineața cassa a fost găsită desfăcută în apropierea gărei.

Frig mare în Caucaz. De câteva săptămâni în *Caucaz* stăpânește un frig nesuferibil, permanent de 40 grade. Zăpada a acoperit întreaga regiune. Oameni și vite înghețate se găsesc pretutindeni. Lupii vin cu droaia și mănâncă vitele și oamenii înghețați găsiți pe drumuri. Așa frig nu s'a pomenit mai bine de 100 ani.

Rugăciune iredentistă în Ungaria.

În școalele primare ale vecinilor noștri apusenii se învață următoarea rugăciune, datorită unui oarecare *Berki Ferent*:

„Tatăl nostru, avem încredere în tine și sperăm că ne vei da înapoi țara noastră răpită. Tu, care ești în ceruri, sfințească-se numele tău; întoarce-ți ochii către patria mea și pedepsește pe toți acei cari fac să sufere unghurimea. Fie voia ta și pe pământ, ca în ceruri, și scapă-ne de ceii, de români și de sârbi, cari în ura lor ni-au sfășiat drapelele și au distrus un popor viguros.

„Ei sânt aceia cari au îmbucătățit patria noastră milenară; ei au călcat în picioare și au împrăștiat pe maghiari; ei, cari fură și omoară în toată libertatea, fără să se întrebe ce o să fie mâine și nu se tem de ordinele tale sfinte. Pedepsește-i Doamne, și arată-le puterea ta.

„Pânea noastră cea de toate zilele, dă-ne-o nouă astăzi, iartă-ne păcatele și nu ne părăsi. La rândul nostru vom ierta pe acei cari ne-au ofensat; nu ne vom revoltă, dacă tu o ordini, contra celor cari au furat cu obraznicie patria noastră.

„Oh, nu ne dă nimic, decât pământul nostru sfânt, și scapă-ne pentru totdeauna de ei. Amin”.

În legătură cu această rugăciune îmi aduc aminte de o altă rugăciune pe care o înălțau unghurii în toate bisericile la începutul războiului către „*Maica Precurată*” ca să ajute la izbândă Ungaria. Știm cu toții cum a fost ajutată și nici nu se putea altcum fiindcă în *Ceriuri* este și trebuie să fie toate făcute și conduse după dreptate. Aceasta ne-a fost speranța în trecut și ne este încrederea în viitor.

POȘTA REDACȚIEI.

Dlui Delmăreanu Gh. în *A.* și *Simionescu R.*: Ziarul se espediază tuturora regulat, durere foarte mulți se plâng că nu-l primesc la timp ori nici decum. Cercetăm să aflăm pe ticăloșii, cari ne fac așa multe neplăceri împedcând să poată ajunge ziarul în mâna abonatului lui. Primiți salutările noastre sincere.

Dlui Iefta în *C.* Primit 100 Lei cu mulțumită.

Dlui Ardelean T. Galșa. Vă rugăm să ne comunicați când și cui ați solvit paralele. Ziarul vi se va trimite regulat. Primiți sincerile noastre salutări.

Dlui Minopky în *O.* Se va face după cum dorești, cu dragoste frățescă.

Primăria orașului Arad.

No. 4748/1925.

Publicațiune.

În conformitate cu ordinul circular, al Ministerului de Finanțe Direcția despăgubirilor de război și Tratatelor de pace No. 28988 din 4 Febr. 1925.

Se aduce la cunoștință publică că pentru regularea diferitelor chestiuni decurgând în tratatele de pace, convențiunile și acordurile încheiate între guvernul Român și guvernul Ungar au intrat în vigoare, la 3 Decembrie 1924.

Textul acestor acorduri și convențiuni este publicat în Monitorul Oficial No. 279, din 19 Decembrie 1924.

Pentru lămurirea acelor interesați se dau deocamdată următoarele amănunte în ceea ce privește aplicarea convențiunii No. 7, partea privitoare la restituirea depozitelor aflate în Ungaria.

Se atrage în deosebi atențiunea celor interesați că numai conformându-se instrucțiunilor aci cuprinse vor putea intra în posesiunea averii lor reținută acum în *Unduria* și că deci este în interesul lor a lua cunoștință și a se conforma întocmai.

Supușii români de origine sau deveniți — în urma tratatelor de pace dela *St. Germania* și *Trianon* — persoanele juridice, persoanele morale publice, societățile comerciale sau alte

organizații anologice cari nu au dăciliul obișnuit pe teritoriul Ungariei, sindicatelor hidraulice, autorităților Stat, municipiile, orașele și comunitățile căror teritoriu a fost transferat din Ungaria și aducer-a lor în mânia a depozitelor ce le aparțin sistând în depozite închise, dese safe-depot, dacă aceste depozite țin hârtii de valoare, titluri, livre participative, părți beneficiare, polișe asigurare, ori ce alte documente, nete, metaliuri prețioase transformate în monedă sau nu, lucrute sare perle, pietre prețioase, obiecte de indiferent dacă aceste depozite actualmente păstrate la autoritățile de orice fel casierii de notari publici, instituții de credit și bancheri.

În această categorie intră și zitele de moșteniri, donațiuni, bazele fundațiilor, dacă valorile respective Statului român sau supușilor și virtutea art. 249 din tratatul dela *Trianon*, precum și garanțiile militare ofițerești, cautiunile depuse de țiționari și notari publici.

De asemenea în această categorie a depozitelor restituibile intră și rile evacuate de la diferite case publice de către autoritățile unghare vederea războiului mondial.

(Va urma).

G. 11705—1924

Publicațiune de licitație.

Subsemnatul executor al judecătoriei de ocol Arad în seșul lui 102 de lege LX. din anul 1881 prin aceasta public, c urma decisului din anul 1924 de sub No. 12204—924 a judecătoriei de ocol Arad, efectuindu se în ziua de 24 Nov. 1924 pe suma de Lei 10000 și accesorii, execuțiune de escontentanță favorul lui *Dimescu Ioan*, reprezentat prin avocatul *Dr. I. Borneas*, mișcătoarele cuprinse și supracuprinse cu această execuțiune și prețuite în suma de Lei 5,189.900 și anume un ap pentru formarea firului *Walfrus* și alte obiecte, se vor vinde licitație publică, deci în urma decisului de mai sus pentru incarea pretenșiunii de Lei 10000 capital, interese de 6%, dela 24 Nov. 1924 și spesele stabilite până azi 17.530 lei 30 bani, se fige termen de licitație pe ziua de **2 Martie 1925 d. a. la 4** în Arad, str. *Ureche* nr. 21—27, cumpărătorii se invită cu a observare ca mișcătoarele de sus în sensul art. de lege LX. anul 1881 §-ul 107—108 se vor vinde și sub prețul estimat.

Intrucât mișcătoarele licitande s'au cuprins și supracuprins partea altor creditori și aceștia au câștigat drept de escontenanță asupra licitației în sensul §-ului 1. 29 al legii LX. din anul 1881 se va efectui și în favorul lor:

1. Pesti Alexandru	—	—	Lei	57.000.—
2. Frațli Földes	—	—	"	924 50
3. Haász Martin	—	—	"	132 000.—
4. Văd. dr. Paris Gabriel	—	—	"	100 000.—
5. Pejacevici Marțin	—	—	"	49 000.—
6. Varhol Ladislau	—	—	"	120 000.—
7. Opletan Ludovic	—	—	"	115 000.—
8. Földes Andrei	—	—	"	48.344.—
9. Hajos Arcadie	—	—	"	50.000.—
10. Gabriel Kővér	—	—	"	100.000.—
11. Varhol Ladislau	—	—	"	20.000.—
12. Hajos Arcadie	—	—	"	5.000.—
13. Lasca Ludovic	—	—	"	18.000.—
14. Văd. Codila Alex.	—	—	"	20.000.—
15. Dimescu Ioan	—	—	"	115.000.—
16. Opletan Ludovic	—	—	"	20.000.—
17. Opletan Ludovic	—	—	"	20.000.—
18. Dimescu Ioan	—	—	"	1.000.—
19. Dimescu Ioan	—	—	"	10.000.—
20. Epstein Henric	—	—	"	20.000.—
21. Dimescu Ioan	—	—	"	1.000.—
22. Dimescu Ioan	—	—	"	10.000.—
23. Hirs și Kappel	—	—	"	74.000.—
24. Bernstein Emanuel	—	—	"	60.000.—
25. Văd. Dr. Paris Gabriel	—	—	"	55.000.—
26. Soc. ind. oxigenului	—	—	"	12.970.30
27. Deautsh Maurițiu	—	—	"	45.000.—
28. Dr. Varos Zoltán	—	—	"	1.500.—
29. Kaczave Gherghe	—	—	"	80.000.—
30. Hajos Arcadie	—	—	Dolari	120.—
31. Hajos Arcadie	—	—	"	200.—
32. Hajos Arcadie	—	—	"	100.—
33. Fabrica de țigle din Jombolia	—	—	Lei	20.000.—
34. Văduva lui Grosz Iosif	—	—	"	10.000.—

Arad, la 7 Martie 1925.

G. Ciupuliga, executor jud. reges